

Üstad Bediüzzaman, Risalelerde Suizan Hakkında Bilgi Vermiş mi?

Suizan: İnsanlar hakkında delil ve mesnedi olmadığı halde kötü zanna ve düşünceye sahip olmak ve başkasının hareket ve davranışlarını, yine delilsiz ve ispatsız kötü zannetme ve kötüye yorma işlemidir.

Üstad Hazretleri bu manevi hastalık hakkında şu tespitleri yapıyor:

"Dördüncü hastalık su-i zandır. Evet insan, hüsn-ü zanna me'murdur. İnsan, herkesi kendisinden üstün bilmelidir. Kendisinde bulunan su-i ahlâkı, su-i zan saikasıyla başkalara teşmil etmesin. Ve başkaların bazı harekâtını, hikmetini bilmediğinden takbih etmesin. Binaenaleyh eslâf-ı izâmın hikmetini bilmediğimiz bazı hâllerini beğenmemek su-i zandır. Su-i zan ise, maddi mânevi içtimâiyâtı zedeler."(1)

"Elhasıl: Muhabbet, uhuvvet, sevmek, İslâmiyetin mizacıdır, rabitasıdır. Ehl-i adâvet, mizacı bozulmuş bir çocuğa benziyor ki, ağlamak ister; birşey arıyor ki onunla ağlasın. Sinek kanadı kadar ehemmiyetsiz birşey, ağlamasına bahane olur. Hem insafsız, bedbîn bir adama benzer ki, su-i zan mümkün oldukça hüsn-ü zan etmez. Bir seyyie ile on haseneyi örter. Bu ise, seciye-i İslâmiye olan insaf ve hüsn-ü zan bunu reddeder."(2)

"İnat, bazan müfrit fırka müteassıplarına, dalâl ve batılı iltizam ettirir. Şeytan birisine yardım etse, melek der, rahmet okutur. Ötekinde melek görse, libasını değiştirmiştir der, lânet eder. Su-i zan ve hüsn-ü zan nazarıyla, dürbünün iki tarafı gibi leh, aleyhtar... Vâhi emareyi burhan, burhanı vâhi emare görür."(3)

Dipnotlar:

-
- (1) bk. [Mesnev-i Nuriye, Katre.](#)
 - (2) bk. [Hutbe-i Şâmiye.](#)
 - (3) bk. [Sünuhat, Rüyada Bir Hitabe.](#)